

प्रभाव दैनिक

इ-पेपरका लागि

वर्ष १० अंक ६९ काठमाडौं

शनिवार, १६ असार २०८०

Prabhab National Daily

Saturday, July 01, 2023

www.prabhbonline.com

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५।

सत्ताविहीन एमाले

कोशीका मुख्यमन्त्री कार्कीले पाएनन् विश्वासको मत

हिक्मतबहादुर कार्की
निर्वतमान मुख्यमन्त्री, कोशी प्रदेश

- कोशी सरकार ढलेसँगै एमाले संघ र प्रदेशमा सत्ताविहीन बन्यो एमाले
- अधिलो संसदको अन्त्यतिर पनि एमाले सत्ताविहीन थियो
- कांग्रेस, माओवादी, नेकपा एस र जसपाले सरकार बनाउने, सांसद संख्या- साभामुख्यसहित ४७ जना, एमाले-प्राप्ताको ४६ जना
- संविधानको धारा १६८ को (२) अनुसार बहुमत जुटाउन सक्स
- चार दलको सरकार गठन नभए एमालैकै सरकार

■ जेती योजना

काठमाडौं- देशके ठूलो कम्युनिस्ट पार्टी नेकपा एमाले नेतृत्वको एकमात्र कोशी प्रदेश सरकार पनि शक्कार ढाँचो छ। यससँगै एमाले संघ र सबै प्रदेशमा सत्तावाट च्युत भएको छ। कोशीका मुख्यमन्त्री हिक्मतबहादुर कार्कीले विहीबार प्रस्तुत गरेको विश्वासको मतसंख्याको प्रस्तावमा शक्कार, मत विभाजन हुँदा उनको पक्षमा ४६ मत पायो। सरकार जोगाउन एक मत पुगेन।

यससँगै २४ पुसमा बनेको कार्की नेतृत्वको सरकार ढाँचो हो। १३ सदस्यीय प्रदेश संसदमा दल एमालाका ४० जना र सत्ता साकेदार अर्को दल राण्ट्रिय प्राप्तान्त्र पार्टी (राप्रपा)को छ, जना सांसद छन्। दुई दलको गरी ४६ जना सांसद रहेको र उनीहरूको मत मात्र मुख्यमन्त्री कार्कीले पाए।

संसदमा विपक्षी दलहरू नेपाली कांग्रेसका २९ जना,

अब केन्द्रीय नेताहरू कोशी सरकारको नेतृत्व सम्बन्धमा बैठक बस्नुहुन्छ होला। बैठकले केही निर्णय गर्नुहोला। हामी यहाँ त्यही निर्णयको पर्खाइमा छौं।

■ उद्घोषणा नेता, कांग्रेस संसदीय दल

नेकपा माओवादी केन्द्रका १३ जना र नेकपा एकीकृत समाजवादीका चार जना गरी ४५ जना नै सांसद छन्। अर्को दल जनता समाजवादी (जसपा) की एक जना निर्मला तावा लिम्बू संसद बैठकमै उपस्थित भइनन्।

विश्वासको मत नपाएर्नाही मुख्यमन्त्री कार्की स्वतः पदमुक्त भएका छन्। कार्कीले संसद बैठकमा सर्वेपक्षीय सरकार बनाउन र आलोपालो मुख्यमन्त्रीको प्रस्ताव

हामीले आफ्नै नेतृत्वमा सरकार गठन गर्न दलको बैठकबाट निर्णय गरेका छौं। यसले गर्दा हाम्रो नेतृत्वमा सरकार बनाउन हाम्रो पहल हुन्छ।

■ इन्द्रबहादुर आड्डो नेता, माओवादी संसदीय दल

राखेका थिए। तर, उनको प्रस्ताव विपक्षी दलहरूले स्वीकारेनन्। जसले गर्दा कार्की संसदको विश्वास गुमाउन पुगेका हुन्।

त्यहाँ अब प्रदेश संसदमा प्रतिनिधित्व गर्न दलहरू नेपाली कांग्रेस, नेकपा (माओवादी केन्द्र), नेकपा (एकीकृत समाजवादी) र जनता समाजवादी पार्टीले सरकार गठन गर्न लागेका छन्।

प्रदेश प्रमुख परशुराम खाउडले भने सरकार गठनका लागि समाचार तयार पार्सम्म आहावान गरेका छैन। तर, आहावान गरेलगतै बहमत रहेको दावी पेस गरेर सरकार गठनमा अधिक बढने तयारी चार दलको छ।

प्रदेशमा मुख्यमन्त्रीको दावी गर्न दल कांग्रेस र माओवादी छन्। कांग्रेस संसदीय दलका नेता उद्धव थापाले गठबन्धन दलहरूको केन्द्रीय नेताहरूको प्रदेश सरकारको नेतृत्वबाट निर्णय पर्खिरहेको बताए।

'अब केन्द्रीय नेताहरू कोशी सरकारको नेतृत्व सम्बन्धमा बैठक बस्नुहुन्छ होला। बैठकले केही निर्णय गर्नुहोला,' नेतृत्वबाट निर्णयलाई कार्यान्वयन गरेको छ।

थापा मुख्यमन्त्री 'लाईड' गर्न यसअधिकाठामाडौंमा आएका थिए। उनले नेताहारूसँग भेटघाट गरेका थिए। उनी पहिलोपटक संसदमा आएका हुन्। पहिलोपटकमै मुख्यमन्त्री हुने (बाँकी पृष्ठ २ मा)

मुख्यमन्त्री हिक्मतबहादुर कार्कीहारा विश्वासको मतका लागि प्रस्तुत प्रस्तावमाथि शुक्रबार भएको मतदानमा सहभागी कोशी प्रदेशसभाका सांसदहरू।

मुख्यमन्त्रीहरूलाई प्रधानमन्त्री दाहालको आग्रह

'संघीयता कार्यान्वयनको कामलाई व्यवस्थित गरौ'

■ प्रधान संवाददाता

गण्डकी- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले संघीयता कार्यान्वयनको जिम्मेवारीलाई तीव्रता र व्यवस्थितरूपमा अगाड बढाउन सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीलाई आग्रह गरेका छन्। शक्कारबाटैसि कास्कीको पोखरामा सुरु भएको अन्तर्राष्ट्र अन्तर्राष्ट्र प्रधानमन्त्री बैठकको उद्घाटन समारोहमा प्रधानमन्त्रीले संघीयता कार्यान्वयनमा प्रभावकारी तरबले लान आग्रह गरेका हुन्।

'संघीयता राज्य प्रणालीमा अभ्यस्त हाम्रो पोखरामा अन्तर्राष्ट्र सम्बन्धमन्त्री बैठक आयोजना गर्नुभएकोमा म गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री तथा गण्डकी प्रदेश मन्त्रिपरिषदलाई हार्दिक धन्यवाद दिई बैठकको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछु' प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'नेपालको संघीयता राज्य प्रणालीमा अभ्यस्त सम्बन्धमन्त्री बैठकले देशमा संघीय शासन प्रणालीको आधारित संघीय शासन लाग्ने भएको छ।

साठे २०० वर्ष लामो एकात्मक राज्य प्रणालीमा अभ्यस्त हाम्रो संघीयता शासन प्रणाली नितान्त नौलो अभ्यास भएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले संघीयनले व्यवस्था गरेअनुरूप सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित संघीय शासन प्रणालीको सुसञ्चालन चुनौतीपूर्ण रहेको बताए।

उनले तीनवटै तहमा चुनौती एकात्मक राज्य प्रणालीमा अभ्यस्त हाम्रो लाग्ने अभ्यास भएको उल्लेख गर्दै उनले संघीयनले व्यवस्था गरेअनुरूप सम्बन्धमन्त्री बैठकले प्रधानमन्त्री बैठकमै उपर्याक्त गरेको बताए। प्रधेश सरकारको स्थानपानको छैटौं वर्ष एवं दोस्रो कार्यालयका लाग्ने अभ्यास भएको बताए।

साठे २०० वर्ष लामो एकात्मक राज्य प्रणालीमा अभ्यस्त हाम्रो लाग्ने संघीय शासन प्रणाली नितान्त नौलो अभ्यास भएको उल्लेख गर्दै उनले संघीयनले व्यवस्था गरेअनुरूप सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा मुख्यमन्त्रीहरूले खेलेको महत्त्वपूर्ण भूमिकाको प्रश्नासनमेत गरे। (बाँकी पृष्ठ २ मा)

'अन्तर्राष्ट्रीय अपेक्षित लक्ष्य हासिल गर्न सकिन्छ'

पोखरा (प्रस)- गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले तीनवटै तहमा सरकारको अन्तर्राष्ट्रीयनले मात्र अपेक्षित लक्ष्य हासिल गर्न सकिने बताएका छन्।

गण्डकीको प्रदेश सरकारको आयोजित अन्तर्राष्ट्रीय प्रधानमन्त्री बैठकमै सहभागीलाई स्वागत गर्दै उनले अन्तर्राष्ट्रीयनले सुशासन, विकास र समृद्धि प्राप्तीका लागि तीनवटै तहमा सरकारको साका प्रयास परिचालनको माग गर्ने बताए।

पछिल्लो समयमा संघीयताविरुद्ध जनमत निमाण गर्ने जोडलोडका साथ प्रयास भइरहेको बताउदै उनले संघीयनसभावाट निर्मित संघीयनसभावाट प्राप्त उपलब्ध संघीयता, गणतन्त्र, समाजसात् गर्न नसकेका शक्तिको प्रहारको निशानामा प्रयास तर राज्यका लागि अत्यावश्यक सेवा पुऱ्याउने भरपर्दै माध्यम भएकोले निगमले प्रतिवेदन गर्ने बताए।

अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धमन्त्री बैठक सातै प्रदेशबीच अन्तर्राष्ट्र आदानप्रदान गर्ने, सबल अप्राप्त वर्ष भजन गर्ने बैठकले संस्थागत गर्ने र दुवल पक्षलाई न्यूरोकरण गर्ने प्रदेशलाई थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्य राखिएको उनले बताए। प्रदेश सरकार स्थानपानको छैटौं वर्ष एवं दोस्रो कार्यालयका लाग्ने अभ्यास भएको बताए।

अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धमन्त्री बैठक सातै प्रदेशबीच अन्तर्राष्ट्र आदानप्रदान गर्ने, सबल अप्राप्त वर्ष भजन गर्ने बैठकले संस्थागत गर्ने प्रभावकारी बनाउने उद्देश्य राखिएको उनले बताए। प्रधानमन्त्री चुनौतीपूर्ण रहेको बताए।

नेपाल वायुसेवा निगमले अनवरत सेवाको ६५ वर्ष पूरा गरी ६६ औं वर्ष प्रवेशको उपलक्ष्यमा निगम परिवार गौरवको अनुभूति गर्दछ र सम्बन्धित सबैवाट विगताम्भमा नेतृत्वमा अधिकारी चार दलको छ। आहावान गरेलगतै बहमत रहेको दावी पेस गरेर सरकार गठनमा अधिक बढने तयारी चार दलको छ।

प्रदेशमा मुख्यमन्त्रीको दावी गर्न दल कांग्रेस र माओवादी छन्। कांग्रेस संसदीय दलका नेता उद्धव थापाले गठबन्धन दलहरूको केन्द्रीय नेताहरूको प्रदेश सरकारको नेतृत्वबाट निर्णय पर्खिरहेको बताए।

'अब केन्द्र

कण्ठलीमा भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय कण्ठली प्रदेशद्वारा शुक्रबार वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-२ भुरेलीमा शुक्रबार आयोजित २०८० राष्ट्रिय धन दिवस तथा रोपाई महोत्सवमा सहभागी कर्मचारी, किसान तथा बालबालिका। तस्वीर: सुरेश आचार्य/रासस

‘अर्थतन्त्र सबल बनाउन धन उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ’

■ प्रभाव संवाददाता

पाटन- कृषि तथा पशुपन्थी विकासमन्ती डा. वेदुराम भुसालले अर्थतन्त्रलाई सुदूर बनाउन धन उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गरिनुपर्नेमा जोड दिएका छन्।

राष्ट्रिय कृषि अनुसन्धान परिषद्वारा खुम्लटारा आयोजित २०८० राष्ट्रिय धन दिवस तथा रोपाई महोत्सव २०८० लाई सम्बोधन गर्दै उनले बाँझो जिमिनको उपयोग गर्ने यस वर्षको नीति रहेको र उत्पादन गरिएको प्रविधि र बीउ लक्षित वर्ग किसानसम्म पुऱ्याएर उपरिव्युत हासिल गर्न आवश्यक रहेको भन्दै यस वर्ष मलको अभाव नहुने प्रस्तु पारे।

राष्ट्रिय योजना आयोगको सदस्य डा. जयकान्त राउतले धन उत्पादनमा नेपाल विश्वको १२ औ स्थानमा भए पनि ठूलो संस्थामा धन आयात गरिरहेको बताउदै धन उत्पादन बढ़िका लागि सबै पक्ष उचित किम्मेवार हानुपन्नेमा जोड दिए।

‘धान उत्पादनमा नेपाल विश्वको १२ औ स्थानमा छ। तर उत्तराधिकारी उपयुक्त सेवा सुविधा पुऱ्याउन नसक्दा बासाइसराह यसको मुख्य कारण बन गए। यस वर्ष बाँझो जिमिनको उपयोग गर्ने नीति छ, सेवा सुविधा पुऱ्याउन मन्त्रालय क्रियाशील छ। यस वर्षको सबै

कार्यकमलाई सफल बनाउन लागि पराई।’ मन्त्री डा. भुसालले भने।

राष्ट्रिय योजना आयोगले कृषि मन्त्रालयको बजेट रसिलिङ्ग घटाउदै समस्या भएको बताउदै मन्त्री भुसालले उत्पादन गरेको प्रविधि र बीउ लक्षित वर्ग किसानसम्म पुऱ्याएर उपरिव्युत हासिल गर्न आवश्यक रहेको भन्दै यस वर्ष मलको अभाव नहुने प्रस्तु पारे।

राष्ट्रिय योजना आयोगको सदस्य डा. जयकान्त राउतले धन उत्पादनमा नेपाल विश्वको १२ औ स्थानमा भए पनि ठूलो संस्थामा धन आयात गरिरहेको बताउदै धन उत्पादन बढ़िका लागि सबै पक्ष उचित किम्मेवार हानुपन्नेमा जोड दिए।

‘धान उत्पादनमा नेपाल विश्वको १२ औ स्थानमा छ। तर उत्तराधिकारी उपयुक्त सेवा सुविधा पुऱ्याउन नसक्दा बासाइसराह यसको मुख्य कारण बन गए। यस वर्ष बाँझो जिमिनको उपयोग गर्ने नीति छ, सेवा सुविधा पुऱ्याउन मन्त्रालय क्रियाशील छ। यस वर्षको सबै

बेला आएको छ,’ डा. राउतले भने।

सदस्य डा. राउतले धन उत्पादन हाम्रो समग्र अर्थिक वृद्धिसंग्रा जोडिएकोरपि ध्यान दिए उत्पादन बढ़िका लागि सबै पक्ष उचितकै जिम्मेवार हानुपन्ने धाणा राखे। कृषि तथा पुऱ्याएर उपरिव्युत हासिल गर्न आवश्यक रहेको भन्दै यस वर्ष मलको अभाव नहुने प्रस्तु पारे।

‘बाध्यसुरक्षा, आयआर्जनका दृष्टिकोणले

धन उत्पादनमा बढ़ि गर्नु आजको आवश्यकता हो। जीवन सुरक्षाका लागि कृषकमैत्री प्रविधि निर्माण गरेर धन उत्पादनमा लगाउन हामी सबैले पहल गर्नुपर्छ।

‘यसका लागि नार्कोको भिमिका

महत्वपूर्ण छ। इरी संस्थासंग समन्वय गरेर उत्पादनमा बढ़ि गर्ने गरी धानका बीउ व्यवस्थापनका लागि हामी लागि परेको छ।’ सचिव डा. खालिलाले भने।

उनले सिंचाइ र पूर्णधारको उचित

व्यवस्थापन हनु नसक्दा उत्पादनमा समस्या

रहेको बताउदै चैतै धानलाई कसरी प्रवर्द्धन

गर्ने भनेमा मन्त्रालय लागेको र प्रविधिको विकासअनुसार बीउ उत्पादन र नियमन गरेर जाने कुरामा मन्त्रालयको ध्यान गएको बताए।

कृषि अनुसन्धान परिवेद्धक कार्यकारी निर्वाचको धान धुवराज भुद्धाराईले राष्ट्रिय जिडिपीमा धान उत्पादनको योगदान पाँच प्रतिशत रहेको बताउदै गण्डराई बीउ वितरण गरेर आयामी दिनमा स्थानीय सरकारसंग समन्वय गर्दै उत्पादन वृद्धिमा लाग्नुपर्छ वर्षाको आवश्यकता रहेको तर्क गरे।

‘बाध्यसुरक्षा, आयआर्जनका दृष्टिकोणले

धन उत्पादनमा बढ़ि गर्नु आजको आवश्यकता हो। जीवन सुरक्षाका लागि कृषकमैत्री प्रविधि निर्माण गरेर धन उत्पादनमा लगाउन हामी सबैले पहल गर्नुपर्छ।

‘यसका लागि नार्कोको भिमिका

महत्वपूर्ण छ। इरी संस्थासंग समन्वय गरेर उत्पादनमा बढ़ि गर्ने गरी धानका बीउ व्यवस्थापनका लागि हामी लागि परेको छ।’ सचिव डा. खालिलाले भने।

उनले हात नारा तय गरिएको छ। उनले हात नारा नेपाललाई ७२ लाख मैट्रिक टन धान आवश्यक पर्नेमा उत्पादन ५६ लाख मैट्रिक टनमात्रै उत्पादन भइरहेको बताए।

बेला आएको छ,’ डा. राउतले भने।

सदस्य डा. राउतले धन उत्पादन हाम्रो

समग्र अर्थिक वृद्धिसंग्रा जोडिएकोरपि ध्यान

दिए उत्पादन बढ़िका लागि सबै पक्ष उचितकै जिम्मेवार हानुपन्ने धाणा राखे। कृषि तथा पुऱ्याएर उपरिव्युत हासिल गर्न आवश्यक रहेको भन्दै यस वर्ष मलको अभाव नहुने प्रस्तु पारे।

‘बाध्यसुरक्षा, आयआर्जनका दृष्टिकोणले

धन उत्पादनमा बढ़ि गर्नु आजको आवश्यकता हो। जीवन सुरक्षाका लागि कृषकमैत्री प्रविधि निर्माण गरेर धन उत्पादनमा लगाउन हामी सबैले पहल गर्नुपर्छ।

‘यसका लागि नार्कोको भिमिका

महत्वपूर्ण छ। इरी संस्थासंग समन्वय गरेर उत्पादनमा बढ़ि गर्ने गरी धानका बीउ व्यवस्थापनका लागि हामी लागि परेको छ।’ सचिव डा. खालिलाले भने।

उनले सिंचाइ र पूर्णधारको उचित

व्यवस्थापन हनु नसक्दा उत्पादनमा समस्या

रहेको बताउदै चैतै धानलाई कसरी प्रवर्द्धन

गर्ने भनेमा उत्पादनमा असर परेको बिज्ञहरूले बताएका छन्।

शुक्रबार देशभर राष्ट्रिय धन दिवस मनाइएको छ।

असार १५ गते ‘मानो रोपाई मुरी उच्चाउडो’ महिना मानिने असारको मध्य दिन धन दिवससंग रोपाई जात्राको रूपमा

मनाउने गरिन्दू। धन उत्पादनमा आयुर्निक प्रविधि

किसानलाई सिकाउन, असार १५ लाई उत्पादका रूपमा

मनाउने गरिन्दू। धन उत्पादनमा आयुर्निक प्रविधि

किसानलाई सिकाउने गरिन्दू। धन उत्पादनमा आय